

Charlotte McConaghy

Un țărm sălbatic și întunecat

Traducere din limba engleză de
Elena Marcu

*Există o lume a celor vii și o lume a celor morți,
iar puntea care le unește este iubirea... singura care
supraviețuiește, singurul sens al vieții.¹*

Thornton Wilder, *Puntea Sfântul Ludovic*

¹ Thornton Wilder, *Puntea Sfântul Ludovic*, traducere de Horia I. Popovici, Editura pentru Literatură Universală, București, 1968, p. 158. (N.r.)

Rowan

Aproape întreaga viață mi-am urât mama, dar chipul ei este cel pe care îl văd în timp ce mă înece.

Chipul pe care îl văd când mă trezesc din înece este diferit. E aspru, mușcat de vânt și zgâriat. Este cel pe care îl privesc când durerea mă cuprinde brusc și știu că imaginea lui va fi veșnic contopită cu această durere. Ori de câte ori voi vedea acest chip, îmi voi aminti usturimea aprigă din momentele când am fost târâtă pe stânci și spintecată, jupuită, o bucată de carne vie, voi simți acea presiune explodându-mi în piept; o senzație atât de intensă, ca și cum s-ar întâmpla din nou. Chipul lui, o revenire. Un înece.

Fen

Furtuna o aduce pe țârm, întinsă pe o încrengătură din lemne. Fata o vede din mijlocul focilor. Își face loc printre corpurile lor grase și adormite și se îndreaptă spre țârm. Valurile violente aduc mogâldeța mai aproape, odată cu fluxul. Un contur de un alb-lăptos luminat de lună. Un umăr, se gândește ea. Și alge, în loc de păr. O mână așezată delicat pe lemn.

Fata intră în vârtoarea întunecată. Se scufundă, apoi înoată. Întinde mâna către acel bulb albicios ca să-l elibereze. Când tălpile ei ating nisipul, se ridică, trăgând după ea încrengătura de lemn. O lovește peste coapse și șolduri, dar ea știe cum să se miște prin apă ca să n-o răstoarne. Pregătindu-se, în tot acest timp, pentru ceva îngrozitor. Ceva care poate schimba totul. Dar un ultim val împinge încrengătura pe plajă, iar fata dă laoparte perdeaua de alge pentru a dezvălui un chip care nu este umflat, vânăt sau mutilat; un chip care respiră.

Numele fetei este Fen, trăiește aici acum, pe acest petic expus de coastă, alături de petrei, șoimi, pinguini

și foci. Nu a mai urcat de ceva vreme până la far, acolo unde locuiește familia ei. Nu-i place să stea departe de mare. Dar în seara asta... furtuna, femeia. Fulgere la orizont și o ploaie pe care o aude apropiindu-se cu repeziciune. Se gândește puțin, apoi, în loc să încerce să elibereze trupul, trage întreaga plută cât mai departe de valuri, pe nisipul negru. Își dă voie să se mai uite o dată la acel chip, la acea creatură adusă de o mare prea vastă pentru a o înțelege. Un dar pentru ei sau ceva respins? Apoi fuge.

Acesta este un loc al furtunilor, dar furtuna *aceasta* va fi cea mai cumplită pe care au îndurat-o de când au venit aici. O știe de îndată ce ajunge în vârful dealului, într-o ciocnire cu vântul, care aproape că o ia pe sus. În depărtare vede luminile clădirii. O formă albă se răsucește prin aer: un cearșaf de pe sârmă. Toți știu că nu trebuie să lase lucruri la uscat peste noapte; cineva va trebui să dea socoteală pentru cearșaful pierdut. Mai în spate, unul dintre cărucioarele cu unelte se rostogolește prin iarbă, este ridicat de la pământ și trântit, vărsându-și măruntaiele, iar asta — obiectele rămase afară — e chiar mai grav decât cearșaful luat de vânt.

În cele din urmă, nu trebuie să se lupte cu vântul tot drumul până acasă. Tatăl ei o aștepta și, în clipa în care o vede în vârful dealului, aleargă spre ea. Se întâlnesc în întuneric, pe poteca ce duce la țarm. Chiar și statura lui robustă pare o nimica toată împotriva acestui vânt și merge îndoit de mijloc în timp ce o însoțește spre casă.

— Oprește-te! strigă ea. Tată! Avem nevoie de Raff!

— Sunt aici, spune fratele ei, apărând ca prin minune și cuprinzându-i talia de pe partea cealaltă, cu brațele lui

Charlotte McConaghy

aproape la fel de vânjoase ca ale tatălui, amândoi încercând s-o facă să grăbească pasul.

— Stați! spune Fen, știind că de acum timpul se va împărți în înainte și după. Am găsit o femeie.

Dominic

N-ar trebui să ai un copil preferat, dar mezinul e preferatul meu. Deși clasamentul e foarte strâns și aș recunoaște-o doar cu pistolul la tâmplă. Dacă chiar ar trebui să răspund. Și nu pentru că îmi seamănă cel mai mult: fiul meu cel mare îmi seamănă cel mai mult. Și nici pentru că-mi seamănă cel mai puțin: fiica mea îmi seamănă cel mai puțin. Poate pentru că este curios și bun și atât de inteligent, încât ți se umplu ochii de lacrimi. Poate pentru că-i șoptește vântului și aude vocea acestuia. Cel mai probabil, nu știu de ce. Dar poate fi și pentru că, preț de o clipă, cu mult timp în urmă, mi-am dorit să moară.

Îl las pe mezin în siguranța și căldura patului; este prea mic pentru a-l scoate să înfrunte furtuna, deși ar prefera să nu fie lăsat în urmă. A început ploaia, iar eu îi urmez pe cei doi copii mai mari pe plajă. Focile s-au retras sub valuri. Pinguinii stau ghemuiți în cuiburile lor. Eu și Raff o ridicăm pe femeie și ne deplasăm cu pași mărunți pe poteca lungă, bătută de vânt. Nu există copaci care să ne ofere adăpost; nu există niciun copac pe insulă, doar

smocuri de iarbă argintie și un drum ce devine mai lent cu fiecare pas împotriva vântului care ne urlă în urechi. În acest tip de furtună există pericolul să fim doborâți și să ne rostogolim până la poalele dealului.

— Mergi mai departe, amice, spun, iar Raff înaintează în fața mea, adus de umeri.

Fiica mea spune că femeia respira. Cumva, respira, și știu că Fen o îndeamnă în tăcere să continue, că vrea ca acel corp să se agațe de viață. Eu nu sunt atât de optimist, dar în același timp bănuiesc că, dacă a ajuns atât de departe, dacă a supraviețuit într-un ocean atât de sălbatic, această femeie trebuie să fie foarte puternică.

Am văzut trupuri răpuse de mare, iar starea lor alungă orice orgoliu. Suntem atât de neputincioși sub loviturile mării. Această femeie adusă de o astfel de mare — o mare mai puternică decât majoritatea — se agață de viață cu o sfidare uluitoare. A fost spintecată pe o parte, pe toată partea stângă, și nu-mi pot imagina cum de nu are apă în plămâni, dar cel mai mult mă îngrijorează hipotermia; atât respirația, cât și ritmul cardiac par foarte lente.

Când ne întoarcem în casă, eu și cei trei copii ai mei îi dăm jos cu grijă hainele, ce a mai rămas din ele. Îl rog pe Orly să se ocupe de pantofi și șosete și îi pun pe Raff și pe Fen să mă ajute cu restul, lăsând neatinsă doar lenjeria intimă. Fen își scoate și ea hainele.

— Nu e nevoie, îi spun.

Fără să scoată un cuvânt, se urcă în pat pentru a o învălui pe această necunoscută în căldura trupului ei. Într-adevăr, e singurul mod de-a o încălzi. Eu și băieții le acoperim cu pături și supraveghem temperatura femeii. Crește lent. Ore întregi trec în timp ce noi privim și

așteptăm, mă întreb la ce se gândește fiica mea când își folosește corpul astfel pentru a salva pe altcineva.

Mai târziu, când femeia pare să se fi încălzit îndeajuns, iar eu consider că nu mai putem amâna, Fen se îmbracă. Pe așternuturi și pe pielea ei e mult sânge. Ea se preface că nu observă. Ne concentrăm pe curățarea rănilor, folosind pensete pentru a extrage cu grijă fragmente de pânză. Membrele femeii sunt suple și puternice, are capul ras. Fața, pe care abia dacă am privit-o, este împietrită, ascuțită. Maxilarele puternice sunt încleștate. După ce înlăturăm reziduurile grunjoase, îi cos cele mai grave răni, cu degetele mele prea mari pentru a fi altfel decât neîndemânatic. Aplicăm dezinfectant pe zgârieturi, apoi folosim tot tifonul pe care-l avem pentru a-i pansa corpul. Acum are febră, pielea îi este fierbinte ca lava. Scoate sunete care ne înspăimântă pe toți, iar eu îmi vin în fire și îl scot din încăpere pe fiul meu de nouă ani. Se împotrivește, vrea să ajute și știu că îi e mai frică de furtună decât de sunetele pe care le scoate femeia. Renunț, îi dau voie să stea cu noi. Pare să fie o noapte pe care s-o petrecem împreună.

Stăm cu ea, suntem martorii spasmelor care îi străbat trupul. Afară furtuna este furibundă. Când ferestrele se zguduie, Orly scâncește, dar pietrele vechi rezistă. Înăuntru, marea încă luptă să și-o revendice pe femeie, își menține supremația. În adâncul celor mai întunecate ore, mă gândesc că, și dacă supraviețuiește acestei nopți, oceanul o va lua înapoi într-o zi.

Dominic

Mi-am adus copiii pe insula Shearwater în urmă cu opt ani. Nu mă așteptam ca insula să fie bântuită, dar, sute de ani, farul în care trăim a fost o călăuză pentru oamenii care și-au clădit viața pe sângele altor creaturi ale lumii. Urmele acelor vânători de foci și balene sunt vizibile și azi, împrăștiate de-a lungul întinderilor singuratică de coastă neagră și pe dealurile argintii, strălucitoare. Prima dată când Orly a mărturisit că aude vocile, șoaptele animalelor ucise pe acest teritoriu — inclusiv o întregă *specie* de foci măcelărite și exterminate —, m-am gândit serios să plec cu copiii de-aici. Dar fantoma mea mi-a spus că aceste voci ar putea fi un dar. Un mod de a-ți aminti de lucrurile pe care *cineva* ar trebui să și le amintească. Nu știi dacă povara ar trebui să cadă asupra unui copil, dar iată-ne aici, am rămas și cred că, de fapt, soția mea avea dreptate, cred că animalele îi aduc alinare fiului meu.

În general este liniște aici. O viață cu sarcini simple, cu o rutină de zi cu zi, cu iarbă și dealuri, cu mare și cer. O viață cu vânt, ploaie și ceață, cu zâmbete strănse

în jurul unui radiator și cu cărți citite seară de seară. Cu mâini care strâng o cană cu ciocolată caldă, cu capete aplecate în fața intemperțiilor, cu haine ude aruncate la ușă și cu încercări de a distinge de la distanță un petrel uriaș de un albatros. Cu mâncare congelată și, uneori, cu filme descărcate și cu teme școlare, cu antrenament și cu muzică. Cu răgetul bolborosit al unui elefant-de-mare sau conturul blănos al unei foci, cu sprâncenele portocalii flamboaiante ale ultimei colonii de pinguini-regali din lume. Cu semințe. Cu parenting. Cu lupta constantă despre ce să le spun referitor la lumea pe care am lăsat-o în urmă.

Navele vin din când în când pentru a aduce provizii și oameni de știință. În ciuda minunilor sale, Shearwater nu este o insulă turistică: este prea îndepărtată, prea greu accesibilă. În general, nimeni nu vine aici, în afară de o mână de cercetători care studiază viața sălbatică, vremea, marea. Cu siguranță oamenii nu ajung pe țarm aduși de mare. Mi-e greu să-mi dau seama cum de ea trăiește, oceanul din jurul nostru este periculos și foarte rece, iar pe o distanță de mii de kilometri nu există nicio fâșie de uscat. Trebuie să fi coborât de pe o navă, dar e greu de crezut că există o navă suficient de aproape de țarmurile noastre. Nava de aprovizionare e programată să sosească abia peste câteva săptămâni și singurele nave care trec prin zonă se află în largul mării, urmând calea spre sud, spre Antarctica, iar coborârea de pe una dintre ele ar însemna moarte sigură. Cu excepția cazului în care, desigur, această navă a ei venea aici, pe Shearwater.

Dimineață, eu și Raff evaluăm pagubele. Au căzut jgheburile și apa a pătruns pe sub uși, dar farul nostru a

rezistat chiar și în fața unei asemenea lovituri. Sursele de energie nu pot spune același lucru. Eu și fiul meu urcăm dealul și vedem că ambele turbine eoliene s-au desprins de pe arborii lor. Una dintre ele zace cu fața în jos la sute de metri distanță — a zburat —, iar cealaltă iese din pământ, salutându-și parcă propria dispariție. Celulele solare sunt zgâriate, iar acoperișul șopronului a fost ridicat și desprins, lăsând expuse bateriile din interior. Va trebui să înlocuiesc acoperișul, dar deocamdată am instalat o prelată pentru a încerca să protejăm bateriile rămase, este prea complicat să mutăm și să reconectăm toate cablurile. Oricum, jumătate din ele sunt moarte. Cealaltă jumătate are ceva energie stocată, care va trebui să ne ajungă mult timp de-acum încolo.

Supraviețuirea în locuri izolate depinde de felul în care te pregătești pentru situații neprevăzute. Dacă ceva se strică, există mereu altceva care să-l înlocuiască. Nu mi-a trecut niciodată prin cap că toate celulele solare, jumătate din baterii și ambele turbine eoliene ar putea ceda în același timp.

— Bine că mai avem motorină, spune Raff când ne îndreptăm spre casă.

Nu detectez niciun fel de teamă în vocea lui, doar o îngrijorare plină de hotărâre.

Un lucru de care nu ne putem lipsi este încălzirea. Nu știu dacă am supraviețui genului de frig care ne-ar încolți fără încălzire. În mod normal ne-am repezi la stație ca să chemăm ajutoare de pe continent. Reparatori, piese noi, mai multă benzină, mai multă motorină. Vai de noi!

Eu și Raff mergem spre casă de-a lungul promontoriului. Nu există niciun motiv real pentru a face acest lucru, dar

Îl las să aleagă drumul și adesea pașii îl aduc aici. Shearwater este lungă și îngustă, împărțită în două: partea de nord muntoasă și aproape neexplorată, partea de sud mai mică și mai primitoare. Aici s-au construit majoritatea clădirilor, inclusiv farul nostru, căsuțele de lemn, stația de comunicații și banca de semințe. Există o fâșie joasă de pământ care unește cele două părți, un istm îngust. Îi spunem „Penseta“, aici se află baza de cercetare. Baza este formată din mai multe containere lungi, albe, din aluminiu, pentru a nu rugini în aerul sărat, precum și din câteva barăci. Un amalgam de șaptesprezece clădiri mici construite în decurs de mai multe decenii. O sală de mese și o bucătărie. Laboratoare. Un spital. Depozitul. Dormitoare. Până nu demult o comunitate plină de viață, Penseta se reduce acum la un ansamblu de clădiri goale. Ceea ce e bine, având în vedere că în acest moment apa se prelinge pe pereți și pe uși. Baza de cercetare pare că plutește pe un lac.

— La naiba! spune Raff.

Mareea nu a mai fost niciodată atât de înaltă.

Sunt tulburat, dar nu am de gând să-i mărturisesc.

Mai avem gaz pentru gătit și pentru încălzirea apei, precum și motorină pentru generatorul care alimentează congelatorul, astfel încât să nu se strice proviziile care ne-au mai rămas, dar toate celelalte au fost închise. Gata cu luminile, cu computerele, cu încărcătoarele de telefoane și casetofoanele, cu mașina de spălat și aspiratorul, cu uneltele electrice. Copiii nu se plâng atunci când îi anunț; menținerea acestui loc în funcțiune este un exercițiu nesfârșit de rezolvare a problemelor, iar ei înțeleg asta. Ceea ce mă îngrijorează este alimentarea cu energie electrică a băncii de semințe de pe țarmul sudic,

dacă nu cumva a dispărut și ea. Îl pun pe Raff să înceapă să repare jgheburile deteriorate și îmi pregătesc bagajul pentru o noapte. Este un drum de zece kilometri spre sud până la bancă, așa că voi înnopta într-una dintre barăcile de acolo.

O privesc pe femeie. Orly stă la capul patului, citindu-i dintr-o carte despre plante pe care mintea lui uimitoare a memorat-o fără îndoială. Abia dacă a plecat de lângă ea de când am adus-o aici.

— Cum se mai simte?

Mă așez pe scaunul de lângă fereastră. Orly ridică din umeri.

— Pare în regulă? Respiră.

— Nu ești obligat să stai aici.

— Știu.

Se joacă alene cu un colț de pagină, îl îndoiaie, apoi îl netezește.

— Mi se pare că cineva ar trebui să fie aici când se trezește.

Mă gândesc cât să-i împărtășesc din temerile mele legate de banca de semințe. În cele din urmă, zic doar:

— La noapte mă duc în sud.

— Pot să vin și eu?

— De data asta nu, amice.

Femeia murmură ceva și, chiar dacă este în viață, sunetele par anormale. Un cadavru reanimat. Degetele ei lungi se curbează în strânsoarea pumnului, apoi se relaxează.

— Nu te atașa prea mult, îi spun lui Orly.

— De ce?

— De ideea că va supraviețui. S-ar putea să nu supraviețuiască. Înțelegi?